

עפ"ג 60559/07/14 - טל חביף, עומר כהן נגד פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 60559-07-14 חביף נ' מדינת ישראל עפ"ג 53148-07-14 כהן נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת מרים סוקולוב
המערערים:
טל חביף
עומר כהן

נגד המשיבה:
פרקליטות מחוז תל אביב פלילי

פסק דין

1. נגד המערערים שבפנינו הוגש כתב אישום משותף בבית משפט קמא ובו יוחסו להם סדרה של עבירות סמים. לכל אחד מהמערערים שבפנינו יוחסו עבירות שונות באישומים שונים ועל כך נעמוד בהמשך.

בית משפט קמא (כב' השופט ע' דרויאן) הרשיע את המערערים על סמך הודייתם והטיל עליהם את העונשים הבאים:

על נאשם מס' 1 - עומר כהן - הטיל בית משפט קמא 22 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, תקופות מאסר על תנאי משתנות בהתאם לעבירות שמדובר בהן, קנס על סך 2,000 ₪, חתימה על התחייבות בסך 3,000 ₪ וכן פסילה על תנאי למשך 3 שנים.

על טל חביף, מי שהיה נאשם מס' 2, הוטלו העונשים הבאים: 16 חודשי מאסר בפועל. נגד מערער זה היה תלוי ועומד מאסר על תנאי בן 4 חודשים. מאסר על תנאי זה הופעל בתיק הנוכחי. בית המשפט קבע כי הוא יופעל במצטבר לעונש המאסר בפועל שהוטל עליו, כך שסה"כ ירצה 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצר. יתר רכיבי הענישה זהים לאלה של מערער מספר 1, עומר כהן, שעל כן לא נחזור עליהם.

2. על גזר הדין הוגשו בפנינו שני ערעורים (כל מערער הגיש ערעור מטעמו). משום שמדובר בכתב אישום אחד ובגזר דין אחד הורינו על איחוד שני הערעורים ופסק הדין ניתן במשותף לגבי שניהם. המוטיב המוביל בשני הערעורים הינו תהליך השיקום שעבר כל אחד מהמערערים בפנינו. הסנגורים אינם חולקים על חומרת העבירות, אפילו לא על מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא. אולם לטענתם

מדובר בתהליך שיקום מרשים של כל אחד מהמעוררים בדרכו, ומשום כך מן הראוי היה במקרה זה לעשות שימוש ביכולתו וסמכותו של בית המשפט לסטות ממתחם הענישה שנקבע על ידו בשל טעמי שיקום.

המדינה טענה כי אין מקום להתערב בענישה. המדינה מפנה באשר לכל אחד מהמעוררים לריבוי של העבירות שמדובר בהן, לכמויות הסם שמדובר בהן ולשיטתיות שבפעילות המעוררים.

3. עד שאנו באים לדון בטיעוניהם של הצדדים נמנה בקצרה את הנימוקים עליהם השתית בית משפט קמא את גזר הדין.

באשר לעבירות שמדובר בהן לגבי מערער מס' 1 - מדובר בשלושה מקרים של סחר בסמים בסכומים משמעותיים, תיווך לסחר בסם וכן החזקת סם שלא לצריכה עצמית. על גופו של מערער זה נמצאו 6 שקיות סם, בביתו נמצאו כמויות גדולות במיוחד של סם. הדגש הוא גם על כך שמדובר ביותר מאשר סוג סם אחד.

לגבי מערער מס' 2 הדגיש בית משפט כי מדובר בשלושה מקרים של סחר בסמים כאשר המערער מכר את הסמים לסוכן.

4. באשר לגזירת הדין בתוך המתחמים:

בית משפט קמא התייחס לממצאים שעלו מתסקירי שירות המבחן שהוגשו ביחס לכל אחד מהמעוררים שבפנינו.

באשר למערער 1 - המערער תלה את ביצוע העבירות בהן הורשע בתיק הנוכחי בהתמכרותו לסמים, הוא נטל אחריות מלאה למעשיו והביע חומרה ותובנה לחומרת המעשים. בית המשפט נתן דעתו לכך שהמערער השתלב בטיפולים במקומות שונים, הן ביחידה העירונית לנפגעי סמים והן בבית חוסן.

יחד עם זאת, הכותרת לפסקה שבה סקר בית משפט קמא את העולה מתסקירי שירות המבחן, כאמור לעיל, הוגדרה במילים אלה: "נסיבות אישיות של נאשם 1 - אין לחרוג מהמתחמים". זו היתה הכותרת וזו גם היתה השורה התחתונה בסיכום פסקה זו. אליבא דבית משפט קמא: "חומרת המעשים אינה מאפשרת מתן עדיפות לשיקולי השיקום עד חריגה ממתחמי העונש ההולם", כאשר המתחמים אליבא דבית משפט קמא לגבי כל מכירה וכל תיווך בין 8 ל- 18 חודשי מאסר ולכל מעשה של החזקת סם בין 6 ל- 12 חודשי מאסר.

מסקנתו של בית משפט קמא באשר לנסיבות האישיות כמאפשרות סטייה מן המתחם, היו זהות גם באשר למערער מס' 2 - טל חביף - גם כאן סקר בית המשפט את העולה מתסקירי שירות המבחן ומסקנתו היתה זהה.

עוד התייחס בית משפט קמא לעברו הקודם של כל אחד מהמעוררים: עברו של מערער 1 נקי או ליתר דיוק כמעט נקי, למערער עבירה אחת ישנה שאינה מעניינת.

באשר למערער מס' 2 - עברו הפלילי מכביד. למערער זה מספר הרשעות לא מבוטל וכן מאסר מותנה שככל הנראה לא היה די בו כדי למנוע את המערער מביצוע עבירות נוספות.

בסופו של דבר, גזר בית משפט עונש כולל לכל מערער עפ"י חלקו, תוך שהוא נותן דעתו למתחם שנקבע באשר לכל אירוע בפני עצמו.

העונשים כבר פורטו לעיל, שעל כן אין לחזור עליהם.

דין והכרעה:

5.

שקלנו את האמור בגזר הדין של בית משפט קמא על נימוקיו כמפורט לעיל, שקלנו את טיעוני הצדדים, נטלנו לעצמנו פסק זמן נוסף במהלך היום על-מנת לשוב ולבחון את הדברים ודעתנו היא כי אין מקום להתערב בענישה. נזכיר את שאינו טעון הזכרה, דהיינו כי העיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה. דעתנו היא כי המתחמים שנקבעו משקפים עיקרון זה, תוך שהם נוטים לרף הקולא.

כזכור - בית משפט קבע מתחם שבין 8 ל- 18 חודשי מאסר לכל אירוע של מכירת סם. זהו מתחם מתון במיוחד. עיון בפסיקה חושף מתחמים חמורים יותר. אין לך ערכאה דיונית שלא הביעה את דעתה על הצורך להילחם מלחמה חסרת פשרות בנגע הסמים המסוכנים ותפקידו של בית המשפט במסגרת מלחמה זו. מתחם ענישה בין 8 ל- 18 חודשי מאסר כאשר מדובר במכירה מקצוענית של סם, הוא מתחם מתון שאין כל מקום להתערב בו.

כך גם באשר למתחם שנקבע לענין החזקת סם שלא לצריכה עצמית, אף זהו מתחם מתון ביותר (בין 6 ל- 12 חודשי מאסר) וגם בו לא מצאנו להתערב מאותם נימוקים עצמם. אנו מקצרים בהיבט זה משום שאין לפנינו למעשה ערעור על המתחמים.

מכאן לגזירת הדין בתוך המתחם:

החלטתו של בית משפט קמא לגזור בסופו של דבר עונש אחד בגין מכלול האירועים שבפניו ללא ספק היטיבה עם המערערים. בכך ממילא אמרנו כי בית המשפט לא החמיר עמם.

כתב האישום מונה מספר רב של אישומים:

לגבי מערער 1: מדובר בהחזקה של חשיש במשקל כ- 93 גרם שלא לצריכה עצמית, 3 מכירות לסוכן בסכומים משמעותיים, תיווך בעסקה שבה נמכרו 5 מנות קוקאין בסך 2,000 ₪ וכן החזקה בבית של כ- 13 גרם קוקאין, 6 שקיות שנתפסו על גופו במשקל של כ- 3 גרם קוקאין וכמות מזערית של חשיש שנתפסה אף היא בבית. סה"כ תמונה ברורה של התנהלות מקצועית ב"מקצוע" הסם ומעברו מיד ליד.

באשר למערער מס' 2, מערער זה הורשע בשלושה מעשים של סחר בסם. גם כאן אנו רואים לציין את

המקצוענות שעולה מדרך התנהלותו. המערער מכר ביחד עם מערער מס' 1 באישום מס' 2 לסוכן סם מסוכן במשקל של 0.390 תמורת סכום לא מבוטל. כך גם באישום הבא, המדובר במכירה לסוכן לאחר תיאום טלפוני. מדובר במכירה של 2 מנות סם מסוג קוקאין במשקל כולל של 0.8179 גרם נטו בתמורה לסך של 800 ₪. במכירה הנוספת מדובר ב- 5 מנות תמורת 2,000 ₪.

לפיכך, על פניו לא שגה בית משפט קמא כאשר פסק כעונש כולל בגין כל הארועים גם יחד את העונשים שפסק.

6. נותרה, אפוא, שאלת תהליך השיקום שעבר כל אחד מהמערערים: האם נימוק זה בפני עצמו יכול להצדיק סטייה מנורמת הענישה המתחייבת והראויה. לענין זה הפנו אותנו שני הסנגורים לפסקי דין בהם סטו בתי משפט ממתחם הענישה, או פסקי דין אחרים שבהם ערכאת הערעור התערבה וביטלה עונשי מאסר, לעתים עונשי מאסר לתקופות ממושכות אך ורק בשל תהליך שיקום משמעותי שעבר נאשם פלוני.

שקלנו את הטיעון, עיינו עיין היטב בתסקירים, לרבות התסקירים העדכניים ממש המונחים בפנינו באשר לכל אחד מהמערערים. מקובל עלינו כי מדובר בתהליך שיקום. המערערים, כל אחד מהם בדרכו השתלב בתהליכי טיפול וגמילה, כל אחד במקומו, עדיין אנו סבורים כי השיקום במקרה זה לא יכול לשאת על גבו את משקל ההכרעה בתיק. אנו שמים את הדגש על כך שתהליך השיקום התחיל רק בעקבות כתב האישום בתיק זה ולא לפני כן. לגבי המערער 1 שירות המבחן ציין כי הוא אינו בעל דפוסים עברייניים, וכי החל בשימוש בסמים על רקע מצוקה נפשית. אין בכך התמודדות עם אורך התקופה שבה עסק בסחר בסמים כעולה מכתב האישום שבפנינו. אין מדובר בהתנהלות נקודתית, אלא בפעילות שיטתית שנפסקה רק עקב מעצרו.

באשר למערער מס' 2, אנו מדגישים את גיליון הרשעותיו הקודמות המדבר בעד עצמו. למערער הרשעות מסוגים שונים. הוא ניהל דרך עבריינית. שירות המבחן ציין כי בתקופה שקדמה לביצוע העבירות, מצבו הנפשי התערער על רקע פרידה מחברתו. איננו מוכנים להשלים עם נורמה שלפיה פרידה מחברתו - תתורגם לסחר בסמים.

אין לנו אלא להצטרף לכל האמירות שקדמו לנו באשר לצורך להילחם בנגע הסמים, כשהמלחמה מחייבת ענישה מחמירה באשר לכל החוליות של הפצת הסם. בשורה התחתונה איננו סבורים שיש מקום להתערבותנו. אנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום כ"ג כסלו
תשע"ה, 15/12/2014
במעמד הנוכחים.

מרים סוקולוב, שופטת

ג'ורג קרא, ס"נ

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד